

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

„HIVATALI KÉNYELEM?”

AZ INFORMÁCIÓSZABADSÁG KORLÁTAIRÓL

Az Alkotmánybíróság közel nyolc év után idén áprilisban hozta meg határozatát abban az ügyben, amelyben az indítványozó az információszabadságot korlátozó két törvényi rendelkezés alkotmányosságát kifogásolta.¹ Az egyhangú határozattal az alkotmánybírák elutasították a szolgálati titokra² és a belső használatra készült, valamint döntés-előkészítéssel összefüggő iratok nyilvánosságának korlátozására vonatkozó rendelkezések³ megsemmisítését kérő indítványt. Ugyanakkor az utóbbit illetően – hivatalból eljárva – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg a testület. A határozat értékelése előtt érdemes röviden áttekinteni az információszabadság szabályozásának néhány elemét.

Az információszabadság hazai szabályozásának jótékony radikalizmusát számos érveléssel szokták alátámasztani. Hivatkozni lehet nemcsak arra, hogy a közérdekű adat fogalma nálunk – nemzetközi összehasonlításban – szinte a lehető legszélesebb adatkörre vonatkozik, hanem arra is, hogy az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjed a közszféra egészére.⁴ De a téma szempontjából talán a legfontosabb, hogy az információszabadságot az Országgyűlés 1989 októberében, a rendszerváltás eufóriájában – biztos, ami biztos – alkotmányos joggá tette,⁵ mégpedig majd három évvel azelőtt, hogy mibenlétéről, gyakorlásának szabályairól részletes törvényt alkotott volna.

Nem férhet kétség ahhoz, hogy az információszabadság alkotmányba emelése döntő lépés volt a nyilvánosság rendszerváltásában, ugyanakkor azzal a következménnyel is járt, hogy az alkotmány 8. § (2) bekezdésének értelmében gyakorlásának kereteit, a korlátozására vonatkozó szabályokat kizárólag törvény állapíthatja meg, azaz a közérdekű adatokhoz való hozzáférés jogának korlátozásáról a jogalkalmazó nem, csak a törvényhozó dönthet. Az információszabadság „alaptörvényének” tekintett, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 1. § (3) bekezdése ezt külön is leszögezi, amikor kimondja, hogy „e törvény szerint megengedett kivételt csak meghatározott adatfajtára és adatkezelőre együttesen lehet megállapítani”. Egy

alapjogot korlátozó ilyen törvény alkotmányosságára pedig az Alkotmánybíróság által kialakított szigorú teszt vonatkozik.

Szigorúan véve mindez tehát azt jelenti, hogy az információszabadság korlátozása csak akkor tekinthető alkotmányosnak, ha mindazokat az adatfajtákat, amelyeknek a megismerése időlegesen megtagadható, törvény tételesen felsorolja. Nem véletlen, hogy az alkotmányos jogok védelme érdekében 1989-ben a köztársasági alkotmány a garanciákat a törvényhozó kezében kívánta tartani. Azt illetően, hogy ki állapítsa meg az állam indokolt titkolózásának határait, érthetően kevés volt a bizalom a jogalkalmazó szervekkel (az adatkezelővel, illetőleg a vitás ügyeket eldönteni hivatott bíróságokkal) szemben. Valamennyi eltitkolható adatfajta taxatív törvényi felsorolása ugyanakkor nyilvánvalóan képtelenség. Mi lehet hát a megoldás?

Az Avtv. 2. § 4. pontja szerint „közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső adat”. A közérdekű adatok megismerhetősége ma a következő esetekben korlátozható: az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény (Ttv.) alapján államtitok (3. §), szolgálati titok (4. §) és külföldi minősítésű adat (5/A–5/I. §§); az Avtv. alapján a belső használatra készült és a döntés-előkészítéssel összefüggő adat [19. § (5) bekezdés]; az Avtv. és a Ptk. alapján az üzleti titoknak minősülő adatok [Avtv. 19. (6) bekezdés és Ptk. 81. § (2)–(4) bekezdés]; az Európai Unió jogszabályai alapján az Európai Unió jelentős pénzügy- vagy gazdaságpolitikai érdekeit érintő adat. Számos további törvény tartalmaz kivételeket az üzleti titok rokon intézményeinek (banktitok, adótitok, pénztártitok, értékpapírtitok stb.) védelme érdekében.

Anélkül, hogy ennek elemzésében e cikk keretei között mód lenne elmélyedni, meg kell állapítanunk, hogy az alapjogi korlátozás előbbiekben jelzett szigorú követelményeinek e titokfajták közül valójában csak az államtitok felel meg. Az alábbiakban arról lesz szó, hogy miként foglalt állást az Alkotmánybíróság az

információszabadságot korlátozó két említett törvényi rendelkezés alkotmányossága ügyében.

AZ INDÍTVÁNY

Az utólagos normakontrollt kérő indítvány a kétfajta korlátozás alkotmányellenességét lényegében ugyanolyan megfontolás alapján állította. Az indítványozó mindkét esetben aggályosnak tartotta, hogy közérdekű adatok visszatartásáról az adatkezelő diszkrecionális hatáskörben dönthet. Jóllehet a szolgálati titoknál az Avtv. előírja a szolgálati titokkörü jegyzékek előzetes adatvédelmi biztosi véleményezését, ezt a beadványozó nem tekintette elégséges garanciának annak megakadályozására, hogy az adatkezelő indokolatlanul széles körben húzza meg a minősíthető adatok körét.

Az Avtv. 19. § (5) bekezdésével kapcsolatban a kifogás az volt, hogy a közérdekű adatnak a „belső használatra készült” vagy a „döntés-előkészítéssel összefüggő” minősítésével voltaképpen bármely adat nyilvánosságra hozatala megakadályozható, és ezzel egy alkotmányos jog korlátozása parttalanná válik. A törvény által a titkosításra megengedett harmincéves határidő⁶ pedig az indokolhatónál jóval hosszabb, az alapjogi korlátozás tehát aránytalan.

A HATÁROZAT

Mint említettem, az Alkotmánybíróság a kifogásolt két rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította. Viszont – hivatalból eljárva – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg azért, mert a törvényhozó nem biztosította azokat a jogállami garanciákat, amelyek az Avtv. 19. § (5) bekezdésében szabályozott közérdekű adatok megismerését lehetővé teszik, és felhívta az Országgyűlést, hogy a mulasztás pótlásával kapcsolatos feladatainak 2004. december 31-ig tegyen eleget.

Az utólagos normakontrollra vonatkozó kérelem megvizsgálása eredményeképpen az Alkotmánybíróság az indoklás első részében az Avtv. 19. § (5) bekezdésével összefüggésben hivatkozott arra, hogy az Európa Tanács tagállamaiban az aktanyilvánosság általában nem vonatkozik az úgynevezett munkadokumentumokra. A belső használatra szánt munkaanyagok, emlékeztetők, tervezetek, vázlatok, javaslatok, a szervezeten belül váltott levelek, általában a döntés-előkészítés körében alkotott iratok, amelyek nyilvánosságra hozatala jelentősen hátráltathatja a köztisztviselőket feladataik teljesítésében, rendszerint nem

nyilvánosak. Éppenséggel garanciális intézménye a köztisztviselői munka színvonalának és hatékonyságának, hogy a köztisztviselők döntés-előkészítése szabadon, informálisan és a nyilvánosság nyomásától mentesen folyik. Ezért az aktanyilvánosság a közbülső munkaanyagokra nem, hanem csak a végeredményre vonatkozik.

Az Alkotmánybíróság véleménye szerint az Avtv. 19. § (5) bekezdése szerinti „automatikus” nyilvánosságkorlátozás a munkaanyagok, a döntéshozatali eljárás védelme, a közfeladatot ellátó szerv hatékony működése érdekében indokolt. Elviselhetetlen adminisztrációs terhet jelentene, ha az ilyen típusú valamennyi dokumentumot minősíteniük kellene az eljáró szerveknek. Ezért – szól a testület érvelése – „szükséges az úgynevezett automatikus nyilvánosságkorlátozás fenntartása, amely megfelelő (alkotmányos) törvényi feltételekkel a közérdekű adatokhoz való hozzáférést arányosan korlátozhatja”.⁷

Hasonlóképpen nem találta alkotmányellenesnek a testület a titoktörvénynek a szolgálati titokról szóló 4. § (1) bekezdését. A közérdekű adatok nyilvánosságának a szolgálati titokkal való korlátozása – a határozat szerint – „az állami szerv eljárása zavartalanságának, illetéktelen befolyástól mentes gyakorlásának biztosítását szolgálja; a közigazgatási szerv döntés-előkészítő eljárása dokumentumaiban foglaltak nyilvánosságra kerülése ellen nyújt védelmet”.⁸ A Ttv. szóban forgó 4. § (1) bekezdésében meghatározott szolgálati titokká minősítés a közérdekű adatoknak csak jóval szűkebb körét érintheti, mint az Avtv. 19. § (5) bekezdése, továbbá a minősítésre csak a Ttv.-ben felsorolt szervek esetében van mód, a szolgálati titokköröket nyilvánosságra kell hozni, a minősítés csak a korlátozáshoz szükséges időre rendelhető el, indokoltságát pedig a minősítőnek rendszeresen felül kell vizsgálnia. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megalapozatlannak találta, hogy az érintett szerv diszkrecionális jogköre volna a szolgálati titokfajták meghatározása.

Az Alkotmánybíróság az indoklás második részében fejtette ki érveit az Avtv. 19. § (5) bekezdésével kapcsolatos alkotmányellenes mulasztás kérdésében. A testület számos korábbi határozatára utalva leszögezi, hogy alkotmányellenes mulasztás megállapítására nemcsak akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó jogszabályban meghatározott jogalkotói feladatát elmulasztotta, hanem akkor is, ha a jogszabályt megalkotta ugyan, de a szabály olyan súlyos hiányosságokban szenved, hogy az alkotmányellenes helyzetet idéz elő. Ezt követően megállapítja, hogy „az alkotmány 61. § (1) bekezdésében biztosított közérdekű adatokhoz való hozzáférésnek a döntés-előkészítés érdekében történő korlátozása az ügyekkel összefüggő ira-

tok többségében a döntés meghozatalát követően már nem indokolt. Ettől kezdve a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatok nyilvánosságra kerülése már nem akadályozza a köztisztviselői munka »színvonalának«, »hatékonyságának« és befolyásmentességének. [...] A döntéshozatalt követően tehát előtérbe kerül az átlátható, korrupciómentes, társadalmilag kontrollált közigazgatás kialakításával és a közigazgatás által gyűjtött információ újrafelhasználásával szembeni igény.”⁹ Azzal, hogy az Avtv. a döntés-előkészítéssel összefüggő adatok eltitkolhatóságát a döntés meghozatala utáni időre is lehetővé teszi, a jogalkotó kényszerítő indok nélkül is korlátoz egy alapjogot, állítja a testület.

Az indoklás értelmében „a közérdekű adatok nyilvánosságához való jog szükséges és arányos korlátozása továbbá akkor garantálható, ha a nyilvánosság-korlátozás indokoltságának tényleges tartalmi felülvizsgálata lehetséges. [...] A bírói felülvizsgálat az Avtv. 19. § (5) bekezdése szerinti nyilvánosság-korlátozással kapcsolatban csak a törvényi rendelkezésben rögzített formális szempontok felülvizsgálatára terjed ki.”¹⁰ Ez pedig az adatkezelő szerv diszkrecionális döntésétől függő alapjog-korlátozást tesz lehetővé.

A harmadik alkotmányossági aggály, hogy „a nyilvánosság-korlátozás határozatlan ideig fenntartható, mert annak alapján a nyilvánosság-korlátozásra meghatározott időtartam az adat kezelésétől számítandó, s az adat folyamatos tárolása is adatkezelésnek minősül [Avtv. 2. § 9. pont]. Ez a szabályozás lehetővé teszi, hogy a nyilvánosság elől elvont adat korlátlan ideig megőrizze titkos minőségét.”¹¹ Az Alkotmánybíróság szerint „az Avtv. nem határozza meg sem a »belső használatú«, sem a »döntés-előkészítéssel összefüggő« adat fogalmát, s nem jelöli meg, milyen alkotmányos célból kerül sor a korlátozásra. Önmagában az a tény, hogy egy adat a közfeladatot ellátó szerv mindennapi munkája során, illetve a szerv döntésének előkészítésével kapcsolatban keletkezett, még nem indokolja megfelelően a közérdekű adat [...] elzárását a nyilvánosságtól.”¹² A testület álláspontja szerint a korlátozás akkor indokolt, ha a közérdekű adat nyilvánosságra hozatala veszélyezteti a közfeladat külső befolyástól mentes ellátását. „A közfeladatot ellátó szervek és személyek kényelmi szempontjai nem élvezhetnek elsőbbséget egy alkotmányos joggal szemben.”¹³ Végül a testület megállapítja, hogy a „belső használatra készült”, illetve a „döntés-előkészítéssel összefüggő” adatok fogalmi tisztázatlansága, differenciálatlansága, együttes használata, azokkal kapcsolatban azonos szabályok al-

kalmazása önmagában is olyan szabályozási hiányt jelent, amely az információszabadság szükségtelen és aránytalan korlátozását jelenti.

ÉRVEK ITT ÉS OTT

Mielőtt közelebbről szemügyre vennénk és összehasonlítanánk az utólagos normakontrollt kérő indítvány elutasításának, valamint a mulasztás megállapításának alkotmánybírói indokait, szükségesnek tartom leszögezni, hogy az információszabadság szabályozásának hazai megoldása számos, nehezen megválaszolható dilemmával terhelt. Ahogy a bevezetőben jeleztem, alkotmányos jogként való deklarálása a közügyek nyilvánosságának megteremtése terén valóban döntő jelentőséggel bírt. Több mint tíz év elteltével az is megállapítható, hogy amikor az Országgyűlés az alkotmány által előírt jogalkotói feladatát teljesítve 1992-ben elfogadta az Avtv.-t, valóban időt álló szabályokat alkotott, beleértve az azóta elfogadott néhány módosítást is. Ugyanakkor a rendszerváltás érthető radikalizmusa, a pártállami tapasztalatok miatt az állami apparátussal, a jogalkalmazó szervekkel szembeni indokolt bizalmatlanság¹⁴ az alkotmányossági mércét olyan magasra emelte, hogy az a jogalkotó, valamint a jogalkalmazó számára joggal okoz fejtörést. Nem volt tehát könnyű helyzetben az Alkotmánybíróság, amikor a beadvány ügyében határoznia kellett.

Lássuk hát az alkotmánybírói érvelést közelebbről, mégpedig külön-külön a két kifogásolt szabályt illetően. Az Avtv. 19. § (5) bekezdésének megsemmisítésére vonatkozó indítvány elutasítása azon alapult, hogy az Alkotmánybíróság szerint a közfeladatot ellátó szervek hatékony és illetéktelen befolyástól mentes működésének biztosítása érdekében indo-

kolt korlátozásról van szó, a mulasztás megállapításakor viszont úgy érvel, hogy önmagában az a tény, hogy egy adat egy közfeladatot ellátó szerv mindennapi munkája során, döntésének előkészítéseként keletkezett, nem indokolja elzárhatóságát. Az elutasításkor adottnak veszi, hogy az Avtv. 19. § (5) bekezdése alá tartozó adatfajták elzárhatóságának indoka a munkaanyagok, a döntéshozatali el-

AZ INFORMÁCIÓ-
SZABADSÁG SZABÁ-
LYOZÁSÁNAK HA-
ZAI MEGOLDÁSA
SZÁMOS, NEHEZEN
MEGVÁLASZOLHA-
TÓ DILEMMÁVAL
TERHELT.

járás hatékonyságának védelme, a mulasztással kapcsolatos egyik fő érv ezzel szemben, hogy a jogalkotó nem tette világossá a korlátozás célját. Az Avtv. 19. § (5) bekezdésében szereplő két adatfajta fogalmi tisztázatlansága, differenciálatlansága a mulasztás megállapításánál fontos érv, míg az utólagos normakontrollnál szóba sem kerül. Ugyanez áll a jogalkalmazói döntés diszkrecionális voltának kezelésére is.

A mulasztás megállapításakor a testület utal arra, hogy a két iratfajta együttes kezelése, valamint a döntés-előkészítéssel összefüggő adatok nyilvánosságának a döntés megszületésétől független, differenciálatlan kezelése indokolatlan alapjogi korlátozásra is lehetőséget ad. Ugyanakkor nyitva marad az a kérdés, hogy – a jogalkalmazói diszkréciót elkerülendő – miként lehet magában a törvényben egyértelműen és pontosan (adatfajtára és adatkezelőre együttesen) meghatározni e korlátozást. Milyen módon döntheti el a törvényhozó, hogy a döntés-előkészítéssel összefüggő adatok közül a döntés megszületése után melyek további titokban tartása indokolt és melyeké nem? Törvényhozói kompetenciába utalandó-e például annak eldöntése, hogy az Alkotmánybíróság teljes üléséről készült emlékeztetők, feljegyzések közül egy-egy meghozott határozat után melyeket kell közzé tenni és melyeket nem?¹⁵ A jogalkotó valószínűleg annál többet nem mondhat, mint amit maga az Alkotmánybíróság is, hogy a munkaanyagok védelme, a szerv illetékelen befolyástól mentes, hatékony működésének biztosítása indokolhatja az ilyen adatok további titokban tartását, de a konkrét adat elzárhatóságáról aligha dönthet más, mint az adatkezelő szerv vezetője. Az Avtv. ilyen értelmű kiegészítése egyúttal orvosolná azt a jogos kifogást, hogy az eljáró bíróság előtt ma nincs lehetőség az adatvisszatartás jogszerűségének tartalmi vizsgálatára. Az előbbieknél is fontosabb kérdés: miként lehetséges, hogy az információszabadság olyan korlátozása esetén, amely – ha egy fatális elírás miatt is, de – lehetővé teszi közérdekű adatoknak a nyilvánosságtól örök időkre történő elzárását, az Alkotmánybíróság mulasztást állapítson meg, ne pedig az alkotmány 8. § (2) bekezdésének sérelmét, azaz egy alkotmányos jog lényeges tartalmának korlátozását.

Áttérve a szolgálati titok szabályozásának alkotmánybírósági megítélésére, egyértelmű, hogy a testület e téren nem észlelt alkotmányossági aggályokat. A szolgálati titok Ttv.-beli szabálya megsemmisítésére vonatkozó kérelem elutasításának két legfőbb indoka a testület szerint az, hogy egyrészt „megalapozatlan az indítványozó azon állítása, mely szerint a törvény az érintett szerv diszkrecionális jogkörébe utalja a szolgálati titokká minősítést”, másrészt „a szolgálati titok megismerésére irányuló kérelem elutasítása esetén a kérelmező [...] a bírósághoz fordulhat”, mely eljárása során tartalmi kontrollt is végez.

Az Avtv. 19. § (5) bekezdésében, valamint a Ttv. 4. § (1) bekezdésében foglalt korlátozás egy dologban különbözik. A belső használatra készült, illetőleg döntés-előkészítéssel összefüggő adatokkal szemben a szolgálati titok definíciója¹⁶ több-kevesebb tartalmi elemet is tartalmaz. Elvileg ez a szabályozás az adatke-

zelői mérlegelés lehetőségét szűkebb területre szorítja. Gyakorlatilag azonban az adatkezelő – miként erre az elmúlt években számos példa akadt – az adatvédelmi biztost megkerülve vagy a véleményét akár teljesen figyelmen kívül hagyva állapíthatja meg és teheti közzé saját szolgálati titokköri jegyzékét. E jegyzékek közzétételének nincsen kötelezően előírt formája. Egyes minisztériumok miniszteri rendelet formájában, más állami vagy közfeladatot ellátó szervek közleményként teszik közzé a Magyar Közlönyben titokköri jegyzékeiket. Ahogy azonban az Avtv. 19. § (5) bekezdésével, úgy a Ttv. 4. § (1) bekezdésével szemben is felvethető, hogy egy alapvető jog korlátozására nem törvényben került sor.

Ehhez hozzá kell tenni, hogy egy közérdekű adat szolgálati titok miatti megtagadása alapján indított perben a bíróság a szolgálati titokköröket tartalmazó miniszteri rendeletben szereplő adatfajta indokoltságát nem vizsgálhatja. Amit megtehet, hogy az eljárás felfüggesztése mellett konkrét normakontrollt kezdeményez az Alkotmánybíróságnál. Figyelemre méltó, hogy az Alkotmánybíróság határozata említést sem tesz arról, hogy az Avtv. 26. § (4) bekezdése szerint ha az adatvédelmi biztos eljárása során az adat minősítését indokolatlannak tartja, a minősítőt annak megváltoztatására vagy a minősítés megszüntetésére szólítja fel. A felszólítás megalapozatlanságának megállapítása iránt a minősítő harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz fordulhat. Kétségtelen azonban, hogy e jogorvoslati lehetőség hatásossága is korlátozott. Az adatminősítő ugyanis megteheti, hogy figyelmen kívül hagyja a biztos felszólítását, ugyanakkor bírósághoz sem fordul.

Összegezve az észrevételeket, álláspontom az, hogy az Alkotmánybíróság az indítványban felvetett alkotmányossági kérdésekre nem minden tekintetben adott következetes választ. Ott pedig, ahol az információszabadság garanciáinak további erősítése mellett foglalt állást – nem teljesen érthető módon –, egy alkotmányellenes jogszabály pro futuro megsemmisítése helyett egy sokkal gyengébb alkotmánybírósági eszközhez, a mulasztás megállapításához nyúlt. Tudva, hogy a törvényhozói mulasztás pótlásának elmaradása semmilyen jogkövetkezmennyel nem jár.

JEGYZETEK

1. 12/2004. (IV. 7.) AB határozat.
2. Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 4. § (1) bekezdése.
3. A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § (5) bekezdése.

4. Számos országban csak a közigazgatás e jog kötelezettsége, azaz nem terjed ki az adatszolgáltatási kötelezettség a törvényhozóra vagy az igazságszolgáltatás szerveire.
5. Korántsem általános megoldás ez. Az információszabadság egyik mintaországának tekintett Egyesült Államokban például csupán a közigazgatási eljárásról szóló törvényt egészítették ki néhány paragrafussal, vagy a 2000-ben elfogadott brit információszabadság-törvény mögött értelemszerűen nincs alkotmányos háttér.
6. Ezt az adatvédelmi törvény 2003-ban elfogadott módosítása húsz évre mérsékelte, az Alkotmánybíróság pedig a vizsgálatot már az új szövegre tekintettel végezte el.
7. ABK 2004/4, 294.
8. Uo.
9. Uo., 295.
10. Uo., 296.
11. Uo., 295. Ide két fontos megjegyzés kívánczik: az egyik, hogy lám, egyetlen kis jogalkotói figyelmetlenség, egy egyszerű elírás miként okozhat súlyos alkotmányossági problémát. A határozatból nem derül ki, de a tényekhez hozzátartozik, hogy az Avtv.-t elsősorban jogharmonizációs céllal módosító 2003. évi XLVIII. törvény az információszabadságot érintő egyes törvényi rendelkezéseket is megváltoztatott. A 19. § (5) bekezdése esetében a jogalkotó szándéka csupán annyi volt, hogy az addigi harmincéves határidőt húsz évre csökkentse. Az Országgyűlés alkotmányügyi bizottsága jegyzőkönyvei tanúsítják, hogy egyszerű elírás következtében került a „keletkezésétől” szó helyébe a „kezelésétől” szó. (A ma hatályos szöveg a következőképpen szól: „Ha törvény másként nem rendelkezik, a belső használatra készült, valamint a döntés-előkészítéssel összefüggő adat a *kezelését* követő húsz éven belül nem nyilvános. Kérelemre az adatok megismerését a szerv vezetője e határidőn belül is engedélyezheti.”) Ettől nem egyszerűen megváltozott a mondat értelme, hanem megszünt, hiszen abban igaza van a határozatnak, hogy a közérdekű adat tárolása is adatkezelésnek minősül. Téves viszont – és ez a másik megjegyzés – az Avtv. 2. § 9. pontjára való utalás, hiszen az egyértelműen a személyes és nem a közérdekű adatokra vonatkozik.
12. Uo., 296.
13. Uo.
14. Csak egyetlen adalék mindehhez: az 1989. október 23-ai átfogó alkotmánymódosításkor került bele a magyar alkotmány szövegébe az alapjogi korlátozásokra vonatkozó, a külföldi alkotmányokban és a nemzetközi emberi jogi dokumentumokban általánosan elfogadott és alkalmazott generálklauzula, mely szerint alapvető jog gyakorlása csak olyan korlátozásnak vethető alá, amely az állam biztonsága, a belső rend, a közbiztonság, a közegészség, a közérköcs vagy mások alapvető jogainak és szabadságának védelme érdekében szükséges. Nyolc hónap elteltével azonban az alkotmányt módosító 1990. évi XL. törvény e klauzulát törölte, mivel az túlságosan általános megfogalmazása miatt esetleg súlyos jogkorlátozásokhoz szolgálhatott volna alkotmányos alapul.
15. Figyelemre méltó, hogy a határozat indoklása számos ponton köztisztviselőről beszél, holott ők az Avtv. szerinti közfeladatot ellátó személyek csupán egy csoportját alkotják. Hasonló következetlenségre utal a közérdekű adatkezelői kör megjelölésénél visszatérően használt „közigazgatás” kifejezés, holott az Avtv. a közigazgatásnál jóval szélesebb adatkezelői kört határoz meg: ide sorol minden állami, önkormányzati és jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervet, így például az igazságszolgáltatás szerveit, az Alkotmánybíróságot, az Országgyűlési Biztosok Hivatalát stb.
16. „Szolgálati titok az e törvény 6. §-ának (1) bekezdése szerint minősítésre felhatalmazott által meghatározott adatfajták körébe (a továbbiakban: szolgálati titokkör) tartozó adat, amelynek az érvényességi idő lejártá előtti nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése és felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tétele, továbbá az arra jogosult részére hozzáférhetetlenné tétele sérti vagy veszélyezteti az állami vagy közfeladatot ellátó szerv működésének rendjét, akadályozza a feladat- és hatáskörének illetéktelen befolyástól mentes gyakorlását, és ezáltal közvetve a Magyar Köztársaság törvényben meghatározott érdekeit hátrányosan érinti.”

jogi hírek

interjúk

publikációk

vitafórum

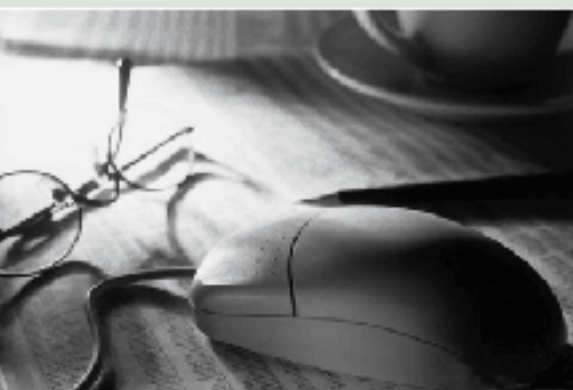
szaknévsor

jogi szakkönyv-katalógus

jogi állásbörze

szakmai rendezvények

heti hírlevél

országos ügyvédi szaknévsor

magyar, angol és német nyelven

ügyfél keres ügyvédet szolgáltatás